

YUVARLAK MASA

DÜNYA BANKASI TÜRKİYE ÜLKE DİREKTÖRÜ MARTIN RAISER ile EĞİTİM-EKONOMİ İLİŞKİSİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

Yuvarlak masa görüşmeleri kapsamında, bu ayki çalışmalarını Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Martin Raiser ile gerçekleştirdik. Eğitim-ekonomi ilişkisi üzerine gerçekleştirdiğimiz bu görüşmeden Sayın Martin Raiser'ın öne çıkan değerlendirmelerini aşağıda bulabilirsiniz:

- Bireyler seviyesinde eğitim düzeyi yüksek olan kişiler, eğitim düzeyi daha düşük olanlardan yaşam boyu daha yüksek kazanç elde ediyor. Tüm ekonomilerin performansı bir kenara bırakıldığında dahi, sadece bireyler için bile eğitime yatırım yapmak iyi bir fikir.
- Ekonomistler olarak eğitimin tek değerinin sizi daha üretken yapması olduğunu iddia etmiyoruz. Eğitim sizi daha mutlu bir insan yapabilir ya da diğer insanlarla, toplumla ve hatta doğa ve çevreyle ilişkilerinizi daha iyi hale getirebilir. Ve bunların hepsini ekonomik değer bazında tespit etmek mümkün değildir.
- Türkiye'deki birçok insan, Türkiye'nin diğer OECD ülkelerine kıyasla 2003-2012 yılları arasında PISA sonuçlarında en hızlı gelişim gösteren ülke olduğunun farkında değil. Ben tartışmaların başında bunun altını çiziyorum çünkü çoğunlukla Türkiye'nin hala OECD'nin alt sıralarında yer aldığı vurgulanıyor. Türkiye, arayı kapatmak için çok büyük bir mesafeden geldi ve geçtiğimiz on yıllık dönemde Meksika gibi ülkeleri geride bıraktı. Bu gelişimin büyük bir bölümü erişimin artırılmasıyla sağlandı. Sekiz yıllık zorunlu eğitimi getiren 1997 reformu, daha fazla insanın daha uzun süre okula gitmesini sağlayarak PISA sonuçlarına etki etti.
- Diğer ülkelerin deneyimlerinden de gözlemediğimiz gibi, eğer iş piyasasının eğitimle ya da insanların eğitimden aldıkları becerilerle uyumluluğunu geliştirmek istiyorsanız, özel sektör ile üniversiteler, okullar ve elbette Milli Eğitim Bakanlığı gibi eğitim hizmet sağlayıcılarının arasında yakın bir çalışma ortamının sağlanması iyi bir fikir. Türkiye'de bu işbirliğinin o kadar güçlü olduğundan emin değilim.

Yazının tamamı için; <http://goo.gl/cYAuZV>

YUVARLAK MASA

DÜNYA BANKASI TÜRKİYE ÜLKE DİREKTÖRÜ
MARTIN RAISER ile EĞİTİM-EKONOMİ İLİŞKİSİ ÜZERİNE
DEĞERLENDİRMELER

GÖRÜŞ

2014 TEOG: YİNE YENİDEN

2014 VURUŞ

ORTAK DEĞER ÜRETEMİYORUZ!

DEĞERLENDİRME

EĞİTİMDE ÖNCELİK MESELESİ

YANSIMA

YENİ BİR DİL ÖĞRENDİĞİMİZDE
BEYNİMİZDE NELER OLUYOR?

KÜRESEL SERVET VERİ KİTABI-2014

PROJELER

19. MİLLİ EĞİTİM ŞÜRASİ

2014 YILI DEĞERLENDİRME RAPORU

ÖĞRETMENLER KENDİ MESLEKLERİNİ NASIL
ALGILIYOR?

ETKİNLİKLER

ÇOCUKLARLA İLETİŞİM KURMA SANATI: OYUN TERAPİSİ
TEKNİKLERİ

WWW.TEDMEM.ORG

EGITIMVEBILIM.TED.ORG.TR

FACEBOOK.COM/TEDMEM

TWITTER.COM/TEDMEM

2014-2015 eğitim öğretim yılı yakın zamanda başlamışken, lise eğitiminin henüz başında olan pek çok öğrenci ve ailesinin büyük bir belirsizlik sürecinden geçtiği biliniyor. TEDMEM olarak Haziran ayında kaleme aldığımız "Liselere Yerleştirmede Yeni Uygulama Döngüyü Kirabilecek Mi?" başlıklı yazımızda değişen sistemin beraberinde getirebileceği sorunlar üzerinde durmuş, düzenlemeyi konunun paydaşları açısından ele almıştık. Geline bu noktada ise, öngörülen problemlerin gerçeğe dönüşmesinin getirdiği kaygı ile TEOG tercihleri ile ilgili paylaşılan haberleri ve yapılan açıklamaları bir kez daha değerlendirme ihtiyacı duyduk.

Bu zamana kadar yaşananlar dikkate alındığında süreci özetlemeye düzenlemenin gerekçesi ile başlamakta fayda görülmektedir. Geçtiğimiz yıl SBS yerleştirmeleri kapsamında ilk tercih sonucunda, okullarda 64 bin boş kontenjan kaldığı ve bu kontenjanları doldurabilmek için okulların açılmasını takip eden zaman dilimini de kapsayacak şekilde, öğrencilere 5 kez tercih hakkı tanındığı biliniyor. Merkezi olarak Bakanlık tarafından gerçekleştirilen yerleştirmelerde, tercih süreci 5 kez işletilmesine rağmen sorunlar çözülememiş, boş kontenjanlar her ek yerleştirme ile azalsa bile doldurulamamıştı. Boş kalan on binlerce kontenjan açığının sebeplerinden biri olarak, özel okullar ve resmi liseler arasında bağımsız işleyen kayıt sistemi gösterilmişti. Bu yıl TEOG tercihlerinde aynı sorunların yaşanmaması için öğrencilerin hepsi aynı tercih havuzunda toplandı. Böylece, geçen yıl yaklaşık 700 bin öğrencinin tercih yaptığı sisteme, bu yıl 1 milyon 291 bin 851 adayın tamamı dâhil edildi. Tercih sürecine bu şekilde dâhil edilen öğrencilerin bireysel tercihlerini özel okul ya da açık liselerden yana yapmasıyla oluşan kontenjan boşlukları ise, sadece yerleştirildiği okuldan memnun olmayan öğrencileri değil, şansını başka okuldan yana denemek isteyen öğrencileri de, yaşanan sıkıntılara çözüm olarak sunulan nakil sürecine dâhil etmiş oldu. Böylece, geçen yıl öğrencilere 5 kez tanınan ve Bakanlık tarafından merkezi olarak kontrol edilen tercih işlemlerinin daha uygun bir modele dönüştürülmesi tasarlanmışken; tercih ve yerleştirme işlemleri bu yıl daha uzun süren, daha çok tartışılan, kendi içinde karmaşayı ve belirsizliği artıran, çoğunlukla veliler ve okul idareleri tarafından yürütülmesi beklenen kaotik bir sisteme evrilmiş oldu.

Özetle, tercih sürecini kısaltmak ve velilerin kaygısını azaltmak için yapılan bu düzenleme, beklenen aksine hayal kırıklığı ile sonuçlanmış görünüyor. Sistemi bütünsellikten uzak ele alıp şeklen yapılan değişikliklerle var olan problemlerin çözülemeyeceğine bir örnek daha 2014 TEOG tercih dönemi ile girmiş oluyor. Toplumun her kesiminin hayatını bu kadar derinden etkileme potansiyeline sahip Milli Eğitim Bakanlığı'nın, aldığı kararların beraberinde getirdiği olumsuzluklara yönelik önlemlerini genişletmediği sürece, Kamu Denetçiliği Kurumu'na en çok şikâyet edilen kurum olması kimseyi şaşırtmıyor. Üstelik her yıl ortaya atılacak benzer ve farklı konulardaki tüm iyileştirme sözleri, maalesef toplumun bilinçaltında yeni yeni sorunların yaşanacağı inancını pekiştiriyor.

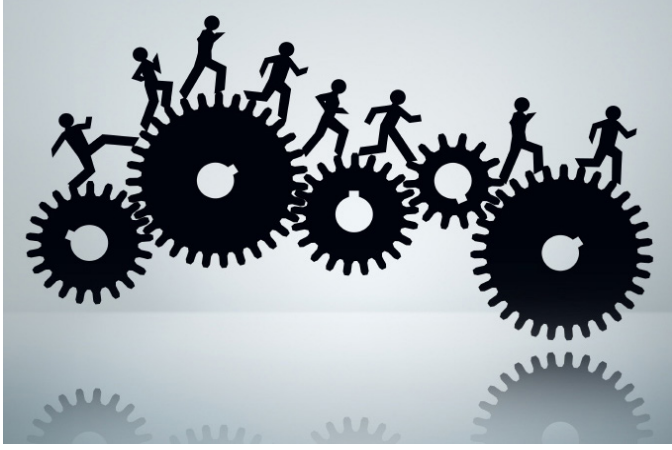
Yazının tamamı için; <http://goo.gl/QuP4g3>

20. yüzyılın başındaki ulus devlet anlayışıyla sahip olduğumuz okul sistemi, bugünün dünyasına cevap vermekte zorlanıyor. Zira ekonomi, teknoloji ve değerler hızla dönüşürken okulun sabit kalması mümkün değildi. Sorun tek başına ulus devlet olgusundan ziyade, okulun kendi evrimini yaşayamamasındadır denilebilir. Çünkü okul, monist kültürü hedefleyen temel yasalardan anlaşılacağı gibi, fabrikasyon olarak üretilen, bir taraftan girip diğer taraftan çıkan tek-tip öğrenci yetiştirmeye çalışmaktadır. Ancak sonuçta, şikâyet edildiği gibi ülkemizde "tek tip" öğrenci yetişmemektedir. Değerler, demokrasi anlayışı, kültürel tercihler, siyasal eğilimler ve benzeri birçok parametre eğitim sisteminin tek tip insan yetiştiremediğini göstermektedir. Buna karşın, tek tip değil, "tek tipçi" bir mezun profilinden söz edilebilir. Çünkü herkes kendi dünya görüşüne göre nesiller yetiştirmeyi arzuluyor görünüyor. Oysa millet olmanın temel şartı, ortak değerlere ve beklentilere dayalı bir hayat sahnesi kurabilmektir. Fakat başından beri tepeden inme yöntemlerle, tek tipçi, üzerine oydaşılmamış ve paylaşılmayan değerlerle ortak payda üretmek mümkün görülüyor. Bu ülkede yaşayan insanların kendi çocukları için hayırlı ve yararlı gördükleri ortak bazı değerler ve arzular olmalı. Bu tür bir ortak zemin, siyasal partilerin programlarından değil, toplumun ortak hayallerinden çıkabilir. Küresel bazı anafolar, yaşadığımız bu güçlüğü daha da içinden çıkılmaz hale getirmektedir. Para, teknoloji ve siyaset küreselleşirken, etik, demokrasi ve insan hakları küreselleşmemektedir nedense.

Ülkemizde aşırı esen post-modern rüzgârlar, sürekli farklılıklara vurgu yaparak toplumsal, zihinsel ve coğrafi bir çözülmeyi tetiklemektedir. Çatışan siyasi amaçlar doğrultusunda bir strateji olarak kullanılan bu vurgu, farklılıkları koruyarak ortak bir yaşam pratiği oluşturmaktan ziyade, farklılıkları sivrilterek ayrıştırıcı bir rol oynamaktadır. Farklılıkları bir arada yaşatabilecek değerleri kucaklayıp, ayrıştırıcı olanları dışarıda bırakmak, tansiyonun yükseldiği, gerilimin arttığı bir coğrafyada giderek zorlaşmaktadır.

Fakat öyleyse bu ülkenin vatandaşları olarak, gerekli olan ortak değerlere, nasıl kavuşacağız? Kendi zihin dünyamızdan bir çözüm üretmek zorundayız.

Geçtiğimiz günlerde GEMS Education Solutions tarafından yayınlanan Verimlilik İndeksi (The Efficiency Index) isimli rapor, 30 OECD ülkesinin eğitim sistemlerini değerlendirerek, politika yapımcıların harcama tercihlerinin verimliliği üzerine önemli bulgular sunuyor.

“Hangi eğitim sistemi ayrılan bütçenin karşılığını en iyi veriyor?” sorusunun temel alındığı raporda, verimlilik indeksini oluşturmak için kullanılan ekonometrik yöntem, eğitim sistemlerini şirketlere benzer şekilde girdiler ve çıktılar üzerinden değerlendiriyor. PISA matematik puanlarının eğitimsel çıktı olarak ele alındığı yöntemde, OECD veri tabanında yer alan 63 farklı değişken inceleniyor ve sadece iki tanesinin PISA puanları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğu gözleniyor. Öğretmen maaşları ve öğrenci/öğretmen oranı olarak belirlenen bu değişkenler ile yapılan hesaplamalar sonucunda eğitim sisteminde yapılan yatırımların karşılığını en fazla alan ülke olarak Finlandiya belirleniyor. Verimlilik indeksi, bu sonucu göz önünde bulundurarak 30 OECD ülkesini eğitime ayrılan bütçelerinin karşılığını ne kadar verimli aldıklarına göre sıralıyor.

Raporda verimlilik ve nitelik arasındaki ilişki kapsamında ülkeler beş farklı kategoride ele alınıyor: (1) seçkin performans gösterenler, (2) verimli ve etkili performans gösterenler, (3) verimli olmaktan çok etkili olanlar, (4) etkili olmaktan çok verimli olanlar ve (5) hem etkisiz hem de verimsiz olanlar. Eğitim sistemleri verimli olarak tanımlanan ülkeler eğitime ilişkin yaptıkları harcamaların karşılığını PISA sonuçlarında görebilen ülkeler olarak tanımlanırken, etkili ülkeler önceliklerini akademik başarıdan başka çıktılardan ya da nitelikten yana belirleyen ülkeler olarak ifade ediliyor. Bu sınıflandırmaya göre Finlandiya, Japonya ve Kore verimlilikte ve etkililikte seçkin performans gösteren ülkeler arasında yer alırken, Türkiye; Brezilya, Şili, Yunanistan ve Endonezya ile birlikte hem etkisiz hem de verimsiz ülkeler kategorisinde ele alınıyor.

Bu noktada, eğitim sistemlerinde en az kaynakla en iyi sonuçları almanın yolları nelerdir?

Yazının tamamı için; <http://goo.gl/yXPd1X>

İkinci bir dil öğrenmek beynimizin büyümesini sağlayabiliyor. İsveçli bilim insanları ikinci bir dil öğrenilmesi sırasında beynimizde neler olduğunu beyin tarama yöntemleri ile izlerken keşfettiler. Bu çalışma, beyin görüntüleme teknolojilerinin ikinci dil öğreniminin bilişsel faydaların neler olduğu anlamak için kullanılan ve her geçen gün artan araştırmaların bir parçası.

İsveçli bilim insanlarının yürüttüğü manyetik rezonans görüntüleme (MRI) çalışmaları, yabancı bir dil öğrenmenin beynimizde gözle görülür bir etki yarattığını gösterdi. MRI görüntüleri, dil öğrenen öğrencilerin beyinlerindeki belirli bölümlerinin büyürken, kontrol grubunda bulunan bireylerin beyin yapılarının değişmeden kaldığını gösterdi.

Bununla birlikte, yakın zamanda gerçekleştirilen beyin temelli araştırmalar bize güzel haberler veriyor. Kanadalı araştırmacıların çalışmaları, iki dil bilen bireylerde tek dil bilenlere kıyasla daha geç Alzheimer hastalığı ve bunama başlangıcı gözlemlendiğini ve ikinci bir dil bilmenin bilişsel sağlığımızı daha uzun yıllar koruduğunu belirtiyor.

Yazının tamamı için; <http://goo.gl/R23Qn2>

Yazının orijinali için; <http://goo.gl/yMuZzF>

Credit Suisse Araştırma Enstitüsü tarafından Ekim 2014'te yayınlanan Küresel Servet Veri Kitabı, ülkelerin 2000 yılından bu yana gösterdikleri küresel refah düzeylerinin değişimlerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Raporun öne çıkan değerlendirmeleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Raporda ülkeler servet dağılımlarının oranlarına göre sınıflandırılmışlardır. Bu sınıflandırmaya göre, gelişmiş ülkelerin pek çoğu “ortalama eşitsizlik” kategorisinde yer almaktadır. Bu kategorinin dışında kalan gelişmiş ülkelerden Hong Kong, İsviçre ve Amerika “ileri düzeyde eşitsizliğin” olduğu ülkeler arasında yer alırken, Belçika ve Japonya “düşük düzeyde eşitsizlik” sınıflandırmasına daha yakındır.
- Gelişmekte olan ekonomiler ele alındığında ise Türkiye; Brezilya, Hindistan, Endonezya, Rusya ve Güney Afrika ile birlikte “oldukça ileri düzeyde eşitsizlik” kategorisinde yer almaktadır.
- En varlıklı %10'luk ve %1'lik dilimin servetinin 2000 yılından bu yana arttığı, diğer bir deyişle eşitsizliğin arttığı ülkeler arasında Türkiye de yer almaktadır. 2000 yılında Türkiye'de en varlıklı %10'luk dilim ülke servetinin %66,7'sine sahipken, 2014 yılına gelindiğinde bu oranın %77,7 olduğu görülmektedir. Ancak, Türkiye'de kişi başına düşen servet bu yıllar içerisinde 12,324 dolardan 20,347 dolara yükselmiştir. Söz konusu oranlar, kişi başına düşen servetin tek başına değerlendirilmemesi gerektiği ile ilgili önemli bulgular sunmaktadır.

Raporun tamamına ulaşmak için; <http://goo.gl/pVdDxm>

19. MİLLİ EĞİTİM ŞÛRASI

Bilindiği üzere, Aralık ayında gerçekleştirilmesi planlanan 19. Millî Eğitim Şûrası'nın gündem konuları **Öğretim Programları ve Haftalık Ders Çizelgeleri, Öğretmen Niteliğinin Artırılması, Eğitim Yöneticilerinin Niteliğinin Artırılması ve Okul Güvenliği** olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, 19. Millî Eğitim Şûrası'na hazırlık yapabilmek adına iki bölümden oluşan bir çalışma gerçekleştirmekteyiz. Çalışmanın ilk bölümünde 2010 yılında gerçekleştirilen son şûrada alınan kararların pratiğe ne kadar yansıdığı değerlendirilirken, ikinci bölümünde ise belirlenen dört ana gündem konusu ile ilgili uzman görüşleri derlenecektir. Çalışma ile ilgili detaylı bilgi yakın zamanda web sayfamızda paylaşılacaktır.

2014 YILI DEĞERLENDİRME RAPORU

TEDMEM olarak, Türkiye'de eğitim alanında izleme ve değerlendirme raporlarının eksikliğini göz önünde bulundurarak, her yıl eğitim sistemi ile ilgili gerçekleştirilen düzenleme ve değişikliklerle ilgili detayların yer aldığı raporlar serimizin ilkini 2014 yılı için oluşturmaktayız. On ana başlıktan oluşan raporumuzda yer alan her bir konu; mevcut durum, değerlendirme ve öneriler alt başlıklarında incelenmiş, eğitim sistemimizde gerçekleştirilen düzenleme ve değişiklikler mümkün olduğunca kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. Raporun tamamı yıl sonunda paylaşılacaktır.

ÖĞRETMENLER KENDİ MESLEKLERİNİ NASIL ALGILIYOR?

Eğitim sisteminin işleyişini etkileyen en önemli profesyonel öge öğretmendir. Toplumdaki her bireyi ilgilendiren eğitim sisteminde yapılacak tüm değişiklik ve düzenlemelerin eğitim çıktılarına yansımalarının en büyük belirleyicisi ise öğretmen niteliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu değişiklik ve düzenlemelerin olası etkilerinin onlara işlerlik kazandıracak öğretmenlerin niteliğinin üzerinde olması beklenemez. Diğer bir deyişle, "hiçbir eğitim sisteminin kalitesi, öğretmen kalitesini geçemez".

Yakın geçmişe kadar ülkemizde öğretmenlik saygı duyulan ve nitelikli bir meslek olarak düşünülmekteydi. Ancak, son yıllarda eğitim sistemimizde yaşanan aksaklıkların faturası toplum tarafından neredeyse öğretmenlere çıkarılmış, öğretmenlik mesleğinin saygınlığı ile ilgili toplumsal görüş hissedilir derecede değişiklik göstermeye başlamıştır. Tam da bu noktada mesleğin dışından birilerinin değil de öğretmenlerin kendi meslekleri hakkında ne düşündükleri, mesleki bağlılıklarının ve iş doyumlarının bu durumdan nasıl etkilendiği önem kazanmaktadır.

Öğretmenlerin mesleklerini algılama biçimleri, mesleklerine yönelik geliştirdikleri duygular ve mesleklerine olan bağlılıklarını belirleyebilmek adına 1700 öğretmenle bir çalışma gerçekleştirdik. Çalışmamızın detaylarına ve sonuçlarına yakın zamanda web sayfamızdan ulaşabilirsiniz.

ÇOCUKLARLA İLETİŞİM KURMA SANATI: OYUN TERAPİSİ TEKNİKLERİ

Oyun, çocuğun kendini ifade etme yoludur. Oyun, hayal ile gerçek arasında köprü, içsel dünyanın dışavurumu, çocuğun hayata hazırlanma provasıdır.

Oyun ile çocukların duygularını, temel ihtiyaçlarını, sevgilerini, kızgınlıklarını ve davranışlarının altında yatan daha birçok nedeni öğrenebiliriz. Bu yolla çocukların duygusal dünyalarına girebilir, onlarla daha kolay ve keyifli iletişim kurabiliriz. Oyun birçok sorunun oluşumuna engel olacak katkılar sağladığı gibi çoğu durumda çocukların sorunlarının çözümüne de yardımcı olabilir.

Oyunun çocuklarımızın hayatında kapladığı bu yeri göz önüne alarak TEDMEM, ruh sağlığı hizmeti sunan profesyonellere (psikiyatr, psikolog, psikolojik danışman, çocuk gelişim uzmanı, vb.) yönelik, Oyun Terapisi ile ilgili teorik bilgi ve becerilerin aktarılmasının yanı sıra terapötik araç olarak oyun terapisi yöntemlerini kullanabilme ile ilgili uygulama becerileri kazanmak amacı ile 2 gün sürecek bir eğitim programı düzenleyecektir.

Uzm. Klinik Psikolog Birgül Emiroğlu tarafından verilecek eğitim sürecinde katılımcılara oyun terapisinin terapötik bir araç olarak kullanılması hakkında temel bilgiler ve kuramsal yaklaşımlar aktarılacak, ayrıca uygulama becerilerini geliştirmek amacıyla vaka çalışmalarına yer verilecektir.

Eğitim 15-16 Şubat 2015 tarihinde gerçekleştirilecektir. Katılımcı başvurularının alınacağı tarih ve eğitimin yapılacağı yer önümüzdeki günlerde paylaşılacaktır.

Detaylı bilgi için; <http://goo.gl/kojnO2>

tedmem

Türk Eğitim Derneği
Kızırlırmak Caddesi No: 8 06640
Bakanlıklar, Çankaya / Ankara
0 (312) 417 75 30
info@tedmem.org